

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 261

гр. София, 22.01.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 98-МИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и втори януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: М. А.. Д.

като разглежда докладваното от М. А. Д. Частно наказателно дело № 20231110202264 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 243, ал. 4 НПК.

Образувано е по жалба на Е. Х. Й. срещу постановление от 25.01.2023 г. на СРП, с което е прекратено наказателното производство по ДП № 3382/2021 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр. пр. 17810/2021 г. по описа на СРП на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, връчено на жалбоподателя на 10.09.2022 г. В жалбата се моли за отмяна на постановлението на СРП и се излагат подробни съображения.

Софийски районен съд, след като се запозна с материалите по делото и с доводите на жалбоподателя, намира за установено следното:

Постановлението на СРП е от категорията на обжалваемите. Жалбата е депозирана в срок и изхожда от легитимирано лице, което постановлението за прекратяване и фактите по делото сочат като пострадало, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, тя е **основателна**, като съображенията на съда в тази насока са следните:

Досъдебното производство е образувано на 30.08.2021 г. на основание чл. 212, ал. 1 НПК за това, че за неустановен период от време през 2021 г., в гр. София, е разпространяван и използван в търговска дейност чужд обект на авторско право - изображения на шевици от книгите „Приказки в шевици 1 част“ и „Приказки в шевици 2 част“ с автор Е. Х. Й., без необходимото по закон съгласие на носителя на съответното право - престъпление по чл. 172а, ал. 1 от НК. Няма привлечен обвиняем.

С постановление от 25.01.2023 г. на СРП, с което е прекратено наказателното производство по ДП № 3382/2021 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр. пр. 17810/2021 г. по описа на СРП на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК. В постановлението представителят на държавното обвинение е приел, че от събраните материали по делото, няма данни за извършено престъпление от общ характер.

Съдът намира, че този извод е необоснован и преждевременно направен.

По делото е събран значителен обем доказателствен материал, включващ показанията на свидетелите Е. Х. Й., А. П. Ж., Е. П.И., Г. В.М., заключението на авторско-правна експертиза, писмени доказателства и доказателствени средства, от които се установява следното:

Албумът с ISBN 978-619-7465-00-61 „Приказки в шевици 1“ ведно със заглавието представлява събрани 70 (седемдесет) авторски схеми на българска бродерия от Е. Й.. Албумът представлява произведение на приложното изкуство и е годен обект на авторско право. Той бил издаден от издателство „Н..Б.“ Е. - гр. П. по силата на сключен издателски договор от 15.03.2018 г. с автора – св. Е. Й.. С анекс към договора авторката преотстъпила изключителни авторски права върху произведението на издателя за срок от десет години.

Албумът с „Приказки в шевици 2“ ведно със заглавието представлява събрани 50 авторски схеми на българска бродерия от Е. Й.. Албумът представлява произведение на приложното изкуство и е годен обект на авторско право. Той бил издаден от издателство „Н..БГ“ Е. - гр. П. по силата на сключен издателски договор от 09.09.2018 г. с автора – св. Е. Й.. С анекс към договора авторката преотстъпила авторските права на издателя за срок от десет години.

Антоанета Пеева Желязкова била изпълнителен директор на дружеството „А. Б.“ ЕАД, издател на списание „Ч..Б.“, чрез Фондация „Ч..“. Интернет страница била търговски сайт на „А. Б.“ Е., на който интернет сайт се продавали множество продукти, включително консервирани храни.

На 13.04.2018 г. „Агенция БИК“ ЕАД закупило един екземпляр от „Приказки в шевици 1“, а впоследствие и втората част на книгата.

В неустановен момент след това Антоанета Желязкова се запознала с изданието „Приказки в шевици“ като оформление и съдържание. Желязкова решила да бъде поканена и представена авторката на книгата в списанието „ЧЕРГА.БГ“. През 2019г. в списанието „ЧЕРГА.БГ“ била представена авторката на схеми на шевици – св. Е. Й. и нейната книга „Приказки в шевици“. Съдържанието на материала и дизайна били съгласувани със св. Й.

като авторските права били предоставени безвъзмездно.

Дружеството „Е.ф. Ч.“ Е.също било управлявано от Ж., която била и едноличен собственик на капитала. Дружеството произвеждало консервирани храни. Управителят Ж. в неустановен момент през 2021 г. възложила на Е. П. И., неин брат, който се занимавал с дизайн, да изготви етикети на различни консервирани продукти, произвеждани от дружеството като използва изображения на български шевици.

Иванов изготвил етикети на продукти на „Е.ф.а Ч.“ Е., които включвали възпроизведени схеми на бродерии, с автор Е. Й., публикувани в книгата „П. в ш.“, както следва:

- етикета на продукта „БЯЛ БОБ“ е идентичен на схемата на стр. 37-40, № 21, „Кончета“ от „Приказки в шевици 1“;
- етикета на продукта „ДИВА ЧЕРНА БОРОВИНКА“ е идентичен на схемата на стр. 89, № 70 от „Приказки в шевици 1“;
- етикета на продукта „КИСЕЛИ КРАСТАВИЧКИ“ е идентичен на схемата на стр. 87, № 55 от „Приказки в шевици 1“.
- етикета на продукта „ШАРЛАН“ е идентичен на Схема № 16, стр. 29 - „Жътва“ от „Приказки в шевици 1“;
- етикета на продукта „ТЕЛЕШКИ БУЛЪОН“ е идентичен на Схема № 45, стр. 81 - „Кукери“ от „Приказки в шевици 1“;
- етикета на продукта „АЙВАР“ е идентичен на част от схема на стр. 9 от „Приказки в шевици 1“;
- етикета на продукта „ЛЮТИ ЧУШЛЕТА“ е идентичен схема № 21, стр. 37 - 40 - „Кончета“ от „Приказки в шевици 1“;
- етикета на продукта „ЧЕРВЕНИ БОРОВИНКИ“ е идентичен на схема № 70, стр. 89 от „Приказки в шевици 1“;
- етикета на продукта „ФИЛЕ ОТ ПЪДПЪДЪЦИ“ е идентичен на схема № 62, стр. 88 от „Приказки в шевици 1“.

За възпроизвеждане на шевиците в етикетите не било дадено съгласие нито от автора Е. Й., нито от издателството "Н.Б." Е., на което тя отстъпила изключителни авторски права върху книгата „П. в ш.“ .

В неустановен период продуктите били произведени, предлагани за продажба и продавани в интернет сайта www.shop.cherga.bg и в магазинната мрежа.

На неустановена дата през 2021 г. св. Й. посетила интернет сайта и установила, че част от продаваните продукти били с етикети, които възпроизвеждали нейни авторски схеми на шевици.

Й. започнала да комуникира с неустановен представител на интернет

сайта, уведомила го, че за част от етикетите на продуктите им са ползвани нейни авторски произведения и поискала да ѝ бъде платена сумата от 300 лева за правото да се използват въпросните схеми на шевици. Не се стигнало до споразумение. След това Й. се обърнала за съдействие към издателството "НАСЛЕДСТВО.БГ" ЕООД - гр. Пловдив, с управител – св. Г. М. който подал сигнал до СРП.

В същото време св. Ж. предприела действия по премахване на част от авторските схеми на шевици от етикетите на продуктите, като към началото на 2022 г. все още се продавали следните продукти в етикетите на които били възпроизведени схеми на шевици с автор св. Й.:

- етикета на продукта „БЯЛ БОБ“ - идентичен на схемата на стр. 37-40 № 21, Кончета";
- етикета на продукта „ДИВА ЧЕРНА БОРОВИНКА“ - идентичен на схемата на стр. 89 № 70;
- етикета на продукта „КИСЕЛИ КРАСТАВИЧКИ“ - идентичен на схемата на стр. 87 №55.

При така изяснената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

Преценката по обосноваността на контролираното от съда постановление за прекратяване на наказателното производство включва в себе си извършването на анализ и произнасяне по въпросите:

- извършено ли е пълно, всеобхватно и обективно разследване, съгласно стандарта на чл. 14, ал. 1 от НПК, т. е. съдържа ли се в делото потенциал за събиране на нови доказателства или всички възможни и необходими за конкретния случай вече са събрани и проверени;

- от установените доказателства изведени ли са верните фактически изводи, т. е. съответства ли приетата от органа на досъдебното производство фактическа обстановка на събрания и проверен по делото доказателствен материал, или е допусната логическа грешка при анализа и оценката на същата (изопачаване, пренебрегване, превратно интерпретиране), довела до грешка в извода за фактите на държавното обвинение;

- допуснато ли е съществено процесуално нарушение при оценката (не при събирането и проверката) на доказателствата – игнориране на част от тях, неконстатиране, респективно необсъждане, на съществуващи противоречия между определени доказателствени източници, позоваване на доказателствени материали, които не са налични в делото или не са установени по предвидения в НПК съответен ред и т. н.

Прекратявайки наказателното производство, прокурорът е длъжен да изследва всички обстоятелства по делото, анализирайки събраната

доказателствена съвкупност както поотделно, така и в нейната цялост, и едва тогава да даде отговор на въпроса извършено ли е престъпление или не. Възможността на прокурора, закрепена в чл. 243, ал. 1 от НПК да прекрати наказателното производство, е обвързана с императивно вмененото му задължение като ръководно - решаващ орган в хода на досъдебното производство да даде категорични и еднозначни отговори на всички значими за това производството въпроси. Съгласно чл. 199, ал. 2 от НПК всеки прокурорски акт трябва да бъде мотивиран, но когато със същия се преустановява висиящността на процеса стандартът е завишен.

За да постанови постановлението си, с което е прекратил наказателното производство, представителят на държавното обвинение е извършил анализ на събраните по делото доказателства, в това число и на показанията на разпитаните по делото свидетели и експертното заключение, като е приел, че деянието е несъставомерно. Изложил е аргументи за недоказаност на субективната страна във формата на умисъл от страна на Ж. и И..

Настоящият съдебен състав не споделя тези изводи на представителя на държавното обвинение, като в този смисъл намира същите за необосновани и преждевременно направени.

Престъплението по чл. 172а, ал. 1 НК запрещава под страх от наказателна отговорност записването, възпроизвеждането, разпространяването, излъчването или предаването, или използването по друг начин на чужд обект на авторско или сродно на него право, или екземпляри от него, без необходимото по закон съгласие на носителя на съответното право.

Съгласно разпоредбата на чл. 5 ЗАПСП носител на авторското право е авторът - физическото лице, в резултат на чиято творческа дейност е възникнало произведението. Правото възниква от момента на създаването на определено произведение на литературата, изкуството и науката, от който момент произведението е обект на закрила.

Съгласно чл. 3, ал. 1, т. 5 ЗАПСП обект на авторското право е всяко произведение на литературата, изкуството и науката, което е резултат на творческа дейност и е изразено по какъвто и да е начин и в каквато и да е обективна форма, като произведения на изобразителното изкуство, включително произведения на приложното изкуство, дизайна и народните художествени занаяти.

Съгласно чл. 4, ал. 1 ЗАПСП не са обект на авторското право фолклорни творби.

Съгласно чл. 6, ал. 1 ЗАПСП до доказване на противното за автор на произведението се смята лицето, чието име или друг идентифициращ знак са

посочени по обичайния за това начин върху оригинала на произведението, копия или екземпляри от него и/или техните опаковки.

Съгласно чл. чл. 18 ЗАПСП авторът има изключителното право да използва създаденото от него произведение и да разрешава използването му от други лица освен в случаите, за които този закон разпорежда друго като за използване се смятат и действия по възпроизвеждането на произведението.

Изводите на прокурора не са направени след пълно и всестранно изследване на доказателствения материал. Следва да бъдат събрани допълнителни доказателства, които да послужат за проверка на заявеното от разпитаните по делото лица. В тази връзка впечатление прави, че в експертното заключение е посочено, че етикетите на продуктите са идентични със схемите на авторските бродерии. Това не подкрепя заявеното от Иванов, че е прерисувал бродерии, разпространени в онлайн пространството, тъй като схемата на бродерията и изvezаните произведения въз основа на нея са различни произведения и са обекти на различни авторски и сродни права. При това положение следва да се постави допълнителна задача на вещото лице, което да отговори дали е възможно да бъде постигната констатираната идентичност между етикетите и схемите на бродериите ако за създаването на етикетите са използвани избродирани произведения, изработени по съответната схема. Следва да се отговори и дали изображенията на схеми на шевици и шевици в онлайн пространството се ползват с авторска защита и в кои случаи не се ползват от такава, доколкото изображенията се ползват с авторско право и без това да е изрично отбелязано върху тях, а единствено изображенията от публични домейни или с отбелязване ССО могат да бъдат използвани свободно без посочване на носителя на авторските права. На следващо място следва да се установи дали Иванов е избран в управителните органи на „А. Б.Е. Допълнително събраните доказателства биха могли да допринесат за изясняване на елементите от фактическия състав на престъплението по чл. 172а, ал. 1 НК, както и на субективната страна, включително дали лицата са действали със съзнанието, че използват фолклорни творби.

След като бъде попълнена доказателствената съвкупност, прокурорът следва да постанови обоснован акт, в който да изведе своите фактически констатации и да обсъди осъществен ли е състав на престъпление от първо от обективна, а след това и от субективна страна и от кое лице като се позове на пълен и всестранин анализ на доказателствената съвкупност.

Следва да бъдат споделени доводите в жалбата, че относно субективната страна не следва да се съди единствено въз основа на твърденията на лицето, а да бъдат съобразени всички относими факти в това число броят на идентичните схеми и етикети на продукти, поръчването на

изданието от страна на „А. Б. Е.и представянето му в списанието „Ч..Б.“ , които също следва да бъде преценен от прокурора.

С оглед изложените в жалбата аргументи следва да се посочи, че в случая не може да се говори за осъществен състав на престъпление по чл. 179б НК, тъй като това престъпление им особен предмет, а именно само марка, изобретение, полезен модел, промишлен дизайн, сорт растение или порода животно, каквито схемите на шевици не представляват.

С тези съображения съдът прие, че постановление от 25.01.2023 г. на СРП, с което е прекратено наказателното производство по ДП № 3382 ЗМИП 15209/2021 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр. пр. 17810/2021 г. по описа на СРП следва да бъде отменено и делото върнато на прокурора за продължаване на процесуалните действия.

Така мотивиран и на основание чл. 243, ал. 4 НПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ постановление от 25.01.2023 г. на СРП, с което е прекратено наказателното производство по ДП № 3382 ЗМИП 15209/2021 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр. пр. 17810/2021 г. по описа на СРП на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК.

ВРЪЩА делото на СРП за продължаване на процесуалните действия по досъдебното производство съобразно с мотивите на определението.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване и протест в седем дневен срок от съобщаването му на страните пред СГС.

ПРЕПИС от определението да се изпрати на СРП и на жалбоподателката Е. Х. Й..

Съдия при Софийски районен съд: _____